

मन्दपाल उवाच ।

ज्येष्ठः सुतस्ते कतमः कतमस्तस्य चानुजः ।
मध्यमः कतमः पुत्रः कनीयान्कतमश्च ते ॥ ११५ ॥
एवं ब्रुवन्तं दुःखार्ते किं मां न प्रतिभाषसे ।
५ कृतवानपि हि त्यागं नैव शान्तिमितो लभे ॥ ११६ ॥

जरितोवाच ।

किं नु ज्येष्ठेन ते कार्यं किमनन्तरजेन ते ।
किं वा मध्यमज्ञातेन किं कनिष्ठेन वा पुनः ॥ ११७ ॥
यां त्वं मां सर्वतो ह्रीनामुत्सृज्यासि गतः पुरा ।
10 तामेव लपितां गच्छ तरुणीं चारुहासिनीम् ॥ ११८ ॥

मन्दपाल उवाच ।

सापत्नकमृते लोके नान्यदर्थविनाशनम् ।
वैराग्निदीपनं चैव भृशमुद्वेगकारि च ॥ ११९ ॥
सुव्रता चापि कल्याणी सर्वलोकपरिश्रुता ।
15 अरुन्धती महात्मानं वसिष्ठं पर्यशङ्कत ॥ १२० ॥
विशुद्धभावमत्यन्तं सदा प्रियहिते रतम् ।
सप्तर्षिमध्यगं वीरमवमेने च तं मुनिम् ॥ १२१ ॥
अपध्यानेन सा तेन धूमारुणसमप्रभा ।
लक्ष्यालक्ष्या नातिद्वया निमित्तमिव दृश्यते ॥ १२२ ॥
20 अपत्यहेतोः संप्राप्तं तथा त्वमपि मामिह ।
दुष्टमेव पतिं मत्वा सा यथैवाद्य वर्तसे ॥ १२३ ॥
नैव भार्येति विश्वासः कार्यः पुंसा कथं चन ।
नहि कार्यमनुध्याति नारी पुत्रवती सती ॥ १२४ ॥

वैशंपायन उवाच ।

25 ततस्ते सर्व एवैनं पुत्राः सम्यगुपासते ।
स च तानात्मज्ञान्सर्वानाश्चासपितुमुद्यतः ॥ १२५ ॥

मन्दपाल उवाच ।

युष्माकमपवर्गार्थं विज्ञप्तो ज्वलनो मया ।
अग्निना च तथेत्येव प्रतिज्ञातं महात्मना ॥ १२६ ॥
30 अग्रेर्वचनमाज्ञाय मातुर्धर्मज्ञतां च वः ।
भवतां च परं वीर्यं पूर्वं नाहमिहागतः ॥ १२७ ॥
न संतापो हि वः कार्यः पुत्रका हृदि मां प्रति ।
ऋषीन्वेद कृताशो ऽपि ब्रह्म तद्विदितं च वः ॥ १२८ ॥